

Verslag intervisiebijeenkomst Veldmedewerkers

Datum: 20 maart 2026
Aanwezig: 35 veldmedewerkers van diverse collectieven
Locatie: Fries Landbouwmuseum in Leeuwarden

Start met gezamenlijke lunch.

Opening en welkom door Ids Hellinga (portefeuillehouder BoerenNatuur Fryslân Weidevogels, Akkervogels en Ganzen, voorzitter Noardlike Fryske Wâlden).

Terugkoppeling vorige intervisiebijeenkomst (maart 2024) door Age Flapper (Súdwestkust).

Een aantal punten kwam hieruit naar voren:

1. Weidevogels vs ganzenbeheer. De periode na 1 april is rust voor weidevogels, vanaf dat moment moeten ganzen niet verjaagd worden.
2. Vergoedingen worden tussen de collectieven steeds meer afgestemd.
3. Zet in op communicatie naar jonge boeren en loonwerkers.
4. Richtlijnen nazorg BFVW op website van BFVW

Presentatie door Jelmer van Belle (*docent Wildlife Management aan Hogeschool Van Hall Larenstein*)

Hij geeft uitleg over het project Boer Burger Buitenbeesten. Om een betere onderbouwing te kunnen maken in biotoop- en populatiebeheer bij soortbescherming in weidegebieden, is in juli 2022 met dit project gestart. Het doel van dit project is om een prototype informatiesysteem te ontwikkelen en op te leveren, dat beschikbare datastromen uit meerdere bronnen integreert en voor beheerders toepasbaar maakt. Op die manier kan het gedrag van bijvoorbeeld predatoren worden voorspeld, zodat dat vanuit predatiebeheer kan worden ingespeeld.

Discussie aan de hand van stellingen (4 groepen met elk een discussieleider)

1. Stelling: *Loonwerkers hebben te weinig oog voor weidevogels*

Opmerkingen:

- Meer communiceren: vanuit collectief naar loonwerker, vanuit baas naar medewerkers, vanuit boer naar loonwerker, vanuit collectief naar boer, vanuit boer naar trekkerchauffeur.
- Er zijn veel verschillen tussen de loonwerkers, vaak heeft het te maken met tijdgebrek en plannen wijzigen snel.
- Boodschap aan het collectief: wijs de boer op diens verantwoordelijkheid richting loonwerker.
- Na tweede snee bemesten met sleepslang verdient aandacht.
- Het is de verantwoordelijkheid van de boer
- Gastaccount BFVW/Stippenkaart meegeven
- Nestpannen/ Stokjes duidelijker markeren (het zijn vaak zijn grote machines)
- Hogere vergoeding voor uitstel maaidatum
- Loonwerkers oproepen vanuit de collectieven

2. Stelling: *Jonge boeren doen te weinig met weidevogelbeheer*

Opmerkingen:

- Niet juist, jonge boeren zijn gemotiveerd
- Gebiedscoördinator/beheerregisseur heeft belangrijke rol
- Meer inbedden in onderwijs/ANLB verweven in hele onderwijs
- NVWA is te zwart wit/herstel vaak mogelijk
- Maak weidevogelbeheer/biodiversiteit een verplicht vak op school, net als Fries
- Neem de tijd om jonge boeren het verhaal te vertellen/uitleggen/gastcolleges
- ANLB is meer een rekensom
- Via AJF/ de wilde haren moeten er even uit
- Melkfabrieken kunnen rol spelen
- Jonge boeren willen wel, zijn wel flexibel
- Jonge boeren hebben vaak meer opleiding dan hun ouders/grootouders. Wat levert dat op?
- Meer contact met het onderwijs, ANLB in alle betrokken vakken inbedden (bv ook in het vak Economie).
- Neem jonge boeren mee en leg het uit.

3. Stelling: *Er wordt teveel potentieel weidevogelland omgezet in bouwland/Maisland.*

Opmerkingen:

- Derogatie (80% grasland/20% bouwland) eraf, dan komt er meer maisland
- Hogere vergoedingen voorkomt wellicht dat er meer maisland komt
- Per gebied erg verschillend (op veengrond mag het niet)/verschilt per gebied
- Lage hoeken zijn niet geschikt voor maïs, wel voor weidevogels (dus bijt elkaar niet)
- Nee, niet meer mais dan voorheen
- Bouwland werkt als een tierelier. Het trekt ook vogels aan, vrnl. kievit (meerdere keren genoemd)
- Waardevol i.c.m. met randenbeheer. Stukjes bouwland kunnen wel voor variatie zorgen in mozaïek

4. Stelling: *Is de verhouding predatiebeheer-weidevogelbeheer momenteel in balans?*

Opmerkingen:

- Balans is weg/preventie is aandachtspunt
- Predatie blijft aandachtspunt
- Nog meer inzetten op goed biotoop, geclusterd beheer
- Te weinig predatiebeheer
- Predatorluwe gebieden/ Alles opromje wat er binnen komt
- Kiekendief (meerdere keren genoemd), Das komt opzetten. Ook wezel en hermelijn
- Kattenbandjes meegeven
- Kuikenoverleving vraagt aandacht
- Vraagt om keuzes
- Professionele jagers/vangers inzetten
- Meer flexibiliteit van jagers in andere gebieden
- Vos heeft vaste route en tijden
- Er moet aandacht zijn voor verandering landschap/maken we het landschap geschikt voor predatoren?

- Apps voor leefgedrag predatoren ontwikkelen
- Predatoren afschrikken met bv geur (leeuwenpoep), pieper
- Honden inzetten als predator van predatoren?

5. Stelling: *Moderne technieken (AI) kunnen bijdragen aan weidevogelbeheer*

Opmerkingen:

- Ja kan helpen/Jazeker/ voor jonge mensen/ Vraagt wel opleiding-inzicht
- Update beheer op maat
- Als ondersteuning niet ter vervanging van veldwerk. Veldkennis blijft belangrijk/noodzakelijk
- Veel onzekerheden.
- Inlezen BFVW data in GPS op trekkers (maaien en landbewerking)
- Onbemande drones

Algemene stelling 1: *Hoe zou voor jou het ideale weidevogelbedrijf eruit zien*

- Beweiding en ruige mest toepassen
- Motivatie boer
- Niet alleen geld voor beheer ook bijvoorbeeld minder controle en flexibeler toepassen beheer
- Maximale aandacht voor openheid gebied en predatiebeheer
- Samenwerking optimaliseren met jager en nazorger
- Vergoedingen voor stalaanpassingen (open stal/potstal)
- Niet alleen financiering, maar ook oplossingen zoeken in vermindering regelgeving

Algemene stelling 2: *Hoe zou voor jou het ideale weidevogelgebied eruit zien*

- Boeren die we nu hebben moeten we in de watten leggen
- Jonge boeren moet je stimuleren. Help ze
- Niet omkijken. Maar vooruit zien
- Samenwerking/afstemming

Afsluiting en nazit. Ids Hellinga vat de discussie samen: It aai is lein, mar it wurk is noch net dien.

De Friese collectieven verenigd in BoerenNatuur Fryslân

